

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра міжнародних відносин

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Порівняльне конституційне та адміністративне право
(Обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми *міжнародне право*
за спеціальністю *293 Міжнародне право*
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

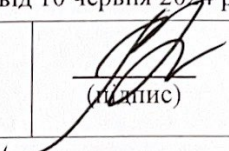
Розробник:

Іван КРАВЧЕНКО, д.ю.н., доцент,
доцент кафедри адміністративного та інформаційного права

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин	протокол від 10 червня 2024 р. №17	
	Завідувач кафедри	 (підпис) Наталія ВОЛЧЕНКО

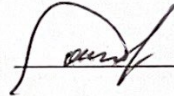
Погоджено:

Гарант освітньої програми

Альона КЛОЧКО

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Олег РОГОВЕНКО

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Віта ТКАЧЕНКО

Наталія ВОЛЧЕНКО

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.06, 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ			
1.	Назва ОК	Порівняльне конституційне та адміністративне право	
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра міжнародних відносин	
3.	Статус ОК	Обов'язковий	
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Освітньо-професійна програма «Міжнародне право» за спеціальністю 293 «Міжнародне право»	
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК — 6 рівень	
7.	Семестр та тривалість вивчення	денна форма – 3 семестр , 15 тижнів денна форма – 4 семестр , 15 тижнів	
8.	Кількість кредитів ЄКТС	10 кредитів ЄКТС	
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл Денна форма – 150/150 годин	Контактна робота (заняття)	
	Денна форма – 3/4 семестр	Лекційні – 10/10 годин	Самостійна робота Практичні – 10/10 годин 130/130 годин
10.	Мова навчання	Державна (українська)	
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Кравченко Іван Олександрович, доцент Години консультацій – кожної середи о 12.15, кабінет 123 г	
11.1	Контактна інформація	ikk3kki@gmail.com	
12.	Загальний опис освітнього компонента	Необхідність вивчення дисципліни Порівняльне конституційне та адміністративне право пов'язана в першу чергу з потребою в підвищенні загальної правової культури юристів, важливою складовою якої являється знання основних концепцій, понять, категорій закордонного права. У процесі вивчення курсу студенти повинні ознайомитися з європейською та іншими правовими системами як самостійними правовими областями, які займають проміжне положення у відповідних відносинах між національним правом держав Європи та міжнародним правом.	
13.	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> ознайомлення студентів з правовими основами формування, побудови та діяльності організації систем конституційного та адміністративного права; з системою джерел та норм права Європейського Союзу, що регулюють адміністративні суспільні відносини, в тому числі в яких беруть участь держави-члени та громадяни Європейського Союзу, інші фізичні та юридичні особи.	
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами, як «Міжнародний захист прав людини», «Практика Європейського Суду з прав людини», «Міжнародне публічне та приватне право»,	

15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності під час викладання курсу «Порівняльне конституційне та адміністративне право» послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/) Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами: <i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; <i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; <i>фабрикації</i> - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; <i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; <i>списування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; <i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; <i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; <i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
16.	Посилання мудл	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3926

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК						Як оцінюється РНД?	
	РН1	РН3	РН7	РН9	РН12	РН6		РН7
	. Знати і розуміти основи зовнішньої політики держави, природу та динаміку міжнародних відносин, міжнародного співробітництва на універсальному та регіональному рівнях, ідентифікувати правовий статус суб'єктів міжнародних відносин та характер взаємодії між ними Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, міжнародних організацій та інших договірних органів, теоретичні знання з міжнародного права і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних цілях Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, зокрема, у співпраці з фахівцями інших галузей Доносити до фахівців і нефаківців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства. Формулювати висновки, розробляти рекомендації, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання проблем у сфері правотворчої, право інтерпретаційної та правозастосовної діяльності Застосовувати сучасні наукові досягнення у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу та національного права, інтерпретувати результати наукових досліджень та використовувати їх у практичній професійній діяльності.							
ДРН 1. Розуміти особливості правових, політичних, дипломатичних, ідеологічних, військових та інші зв'язків та відносин як між державами Європейського Союзу, так і іншими країнами; правильно визначати співвідношення	X	X	X		X		X	Практичні заняття за темами курсу

громадянського суспільства і правової держави, давати правовий аналіз конкретних адміністративних правовідносин, правильно аналізувати види і зміст зобов'язань.									
ДРН 2. Вміти збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про право Європейського Союзу та інших країн, сортувати її за релевантністю поставленій задачі, виділяти суттєве та передбачати вчинення дій дипломатичного або міжнародно-правового характеру	x	x	x	x			x	x	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 3. Вміти складати міжнародно-правові, процесуальні, супровідні та інші види документів як українською, так і іноземною мовами.	x		x	x	x			x	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 4. Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку, сучасні події та процеси в системі міжнародних відносин з точки зору застосування міжнародно-правової аргументації.	x	x	x	x			x		Практичні заняття за темами курсу
ДРН 5. Застосовувати теоретичні та практичні знання з конституційного та адміністративного права права при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень.	x	x	x			x	x	x	Практичні заняття за темами курсу

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	Пз	Лаб. з.		

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

Тема 1. Система конституційного права. Загальні засади конституційного ладу. 1. Конституційно-правові норми: поняття, види та особливості. 2. Структура конституційно-правової норми. 3. Підстави класифікації конституційно-правових відносин. 4. Конституційно-правові відносини і їх особливості. Види конституційно-правових відносин. 5. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин.	2	2	26	6.1.1.-6.1.8 6.2.1. 6.3.1 6.3.3.
Тема 2. Громадянство 1. Громадянство України: поняття та ознаки. 2. Принципи громадянства України та їх закріплення в Конституції України і в законодавстві про громадянство. 3. Права регламентація питань громадянства України.	2	2	26	6.1.1.-6.1.8 6.2.1. 6.3.1 6.3.3.
Тема 3. Виборче право і виборча система. 1. Поняття виборів та їх соціальна функція. Види виборів. Виборче право і виборча система. 2. Особливість виборчої системи України. 3. Принципи виборчого права і їх закріплення в Конституції України. 4. Поняття виборчого процесу. Правова регламентація стадій виборчого процесу .	2	2	26	6.1.1.-6.1.8 6.2.1. 6.3.1 6.3.3.
Тема 4. Елементи механізму адміністративно-правового регулювання. Джерела адміністративного права. 1. Визначення, предмет та метод адміністративного права. 2. Принципи та система адміністративного права. 3. Сутність, основні риси та структура державного управління. Принципи державного управління.	2	2	26	6.1.1.-6.1.8 6.1.14 6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.8
Тема 5. Адміністративна юрисдикція 1. Підсудність адміністративних справ та адміністративна юрисдикція. 2. Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства.	2	2	26	6.1.1.-6.1.15 6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.8
Всього за осінній семестр	10	10	130	
Тема 6. Законодавчий процес та інші парламентські процедури 1. Законодавчий процес та інші спеціальні парламентські процедури. 2. Стадії законодавчого процесу. 3. Поняття законодавчої ініціативи. 4. Суб'єкти права законодавчої ініціативи.	2	2	26	6.1.1.-6.1.8 6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.5
Тема 7. Центральні та місцеві органи виконавчої влади	2	2	26	6.1.1.-6.1.8

1. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: система, порядок формування. 2. Основні завдання та функції міністерств. 3. Завдання та функції Міністерства внутрішніх справ України. 4. Система місцевих органів виконавчої влади. 5. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій.					6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.5
Тема 8. Докази і строки в адміністративному процесі 1. Належність доказів. 2. Допустимість доказів. 3. Звільнення від доказування.	2	2		26	6.1.1.-6.18 6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.5
Тема 9. Проведення в суді першої інстанції 1. Стадії судового розгляду. 2. Відкриття провадження у справі. 3. Сторони судового процесу.	2	2		26	6.1.1.-6.18 6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.5
Тема 10. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність. 1. Поняття, принципи та основні риси адміністративної відповідальності. 2. Поняття, ознаки та склад адміністративного правопорушення.	2	2		26	6.1.1.-6.18 6.2.1. 6.3.1 6.3.3. 6.3.5
Всього за весняний семестр	10	10		130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
Розуміти особливості правових, політичних, дипломатичних, ідеологічних, військових та інші зв'язків та відносин як між державами Євросоюзу, так і іншими	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, діловій грі. - ситуаційне дослідження; - обговорення на заняттях; - ділові ігри.	4/4	- опрацювання незнайомих (нових) термінів та складання власного термінологічного словника; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу. - тестування, анкетування, реферат, консультація, письмова робота	26/26

країнами; правильно визначати співвідношення громадянського суспільства і правової держави, давати правовий аналіз конкретних адміністративних правовідносин, правильно аналізувати види і зміст зобов'язань.				
Вміти збирати, обробляти й упорядковувати великий обсяг інформації про право Європейського Союзу та інших країн, сортувати її за релевантністю поставленій задачі, виділяти суттєве та передбачати вчинення дій дипломатичного або міжнародно-правового характеру	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - практичних занять, аналіз практичних ситуацій, - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, - ділової гри.	4/4	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	26/26
Вміти скласти міжнародно-правові, процесуальні, супровідні та інші види	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - аналіз практичних ситуацій, - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних,	4/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під	26/26

документів як українською, так і іноземною мовами.	сильних завдань, розігрування ролей, - ділової гри.		час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	
Аналізувати та прогнозувати поточні тенденції розвитку, сучасні події та процеси в системі міжнародних відносин з точки зору застосування міжнародно-правової аргументації.	- аналіз практичних ситуацій, - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, - ділової гри.	4/4	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	26/26
Застосовувати теоретичні та практичні знання з конституційного та адміністративного права при вирішенні практичних завдань та врахуванні отриманого попередньо досвіду для прогнозування можливих наслідків прийняття відповідних рішень.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової гри. - ситуаційне дослідження; - обговорення на заняттях; - ділові гри.	4/4	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	26/26
Всього		20/20		130/130

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання Весняний 5 семестр (іспит)	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	осінній 5 семестр (іспит)		

1	Модуль 1 (теми 1-3)	20	До 7 тижня
1.1.	Тестування	5 балів /5%	До 7 тижня
1.2.	Усні опитування	5 балів /5%	щотижня
1.3.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	5 балів /5%	щотижня
1.4	Індивідуальна дослідницька робота (реферат)	5 балів /5%	До 7 тижня
1.5	Колоквіум	5 балів /5%	До 7 тижня
1.6	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	5 балів /5%	До 7 тижня
3.	Модуль 2 (теми 5-6)	35 балів/20%	15 тиждень
3.1.	Тестування	5 балів /5%	До 15 тижня
3.2.	Усні опитування	5 балів /5%	щотижня
3.3.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	5 балів /5%	щотижня
	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	5 балів /5%	До 15 тижня
4	Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	15 балів/15%	До 15 тижня
5	Іспит	30 балів/30%	За розкладом
	весняний 6 семестр (іспит)		
1	Модуль 1 (теми 7-9)	20	До 7 тижня
1.1.	Тестування	5 балів /5%	До 7 тижня
1.2.	Усні опитування	5 балів /5%	щотижня
1.3.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	5 балів /5%	щотижня
1.4	Індивідуальна дослідницька робота (реферат)	5 балів /5%	До 7 тижня
1.5	Колоквіум	5 балів /5%	До 7 тижня
1.6	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	5 балів /5%	До 7 тижня
3.	Модуль 2 (теми 9-11)	35 балів/20%	15 тиждень
3.1.	Тестування	5 балів /5%	До 15 тижня
3.2.	Усні опитування	5 балів /5%	щотижня
3.3.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	5 балів /5%	щотижня
	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	5 балів /5%	До 15 тижня
4	Виконання практичного кейсу (підготовка, презентація, захист)	15 балів/15%	До 15 тижня
5	Іспит	30 балів/30%	За розкладом

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Практичний кейс (підготовка, презентація, захист)	<7 балів	7-12	13-14 балів	15 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

		<i>питання</i>		
Колоквіум	<i><3 балів</i>	<i>3-5 балів</i>	<i>6-8 балів</i>	<i>9-10 балів</i>
	<i>Теоретичні відповіді не точні не вірні</i>	<i>Відповіді надані не на всі питання колоквіуму,</i>	<i>Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі</i>	<i>Всі завдання виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі</i>
Модульний контроль (тест множинного вибору)	<i>0-7 бал</i>	<i>8-13 бали</i>	<i>14-17 балів</i>	<i>18-20 балів</i>
	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	<i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	<i>Студент недостатньо орієнтується в теоретичному завданні не виконано</i>	<i>Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано з помилками</i>	<i>Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано</i>	<i>Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконано</i>

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	На кожному практичному занятті
2	Обговорення та оцінювання студентами виконаних практичних завдань	на практичних заняттях
3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	На консультаціях
4	Оцінювання результатів колоквіуму	8,15 тиждень
5	Оцінювання письмових робіт	8, 15 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела (Підручники, посібники, монографія)

- Дахно, І. І. Право Європейського Союзу: Англо-українсько-російський глосарій [Електронний ресурс] / І. І. Дахно. - К. : ЦУЛ, 2007. - 234 с.
- Дахно, Іван Іванович. Право Європейського Союзу [Текст] : англо-українсько-російський глосарій / І. І. Дахно. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 4
- Діалог суспільства і влади: європейські правові стандарти та досвід : збірник документів / ред. В. М. Литвин. - К. : Парламентське вид-во, 2011. - 480 с. - 1
- Довгань, В. М. Європейський парламент. Правовий статус і компетенція в системі органів Європейського Союзу [Текст] : монографія / В. М. Довгань. - К. : КНТ, 2007. - 204 с. - 5
- Європейське право (право Європейського союзу) [Текст] : навчальний посібник для підготовки до іспитів / укл.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. - К. : Центр учбової літератури, 2015. - 158 с. - 1
- Європейське право. Право Європейського союзу : підручник : у 4 кн. / за заг. ред. д-ра юрид.наук, проф. В. І. Муравйова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. –Київ : Ін Юре, 2015, 2016.
- Застосування конкурентного законодавства. Практика України, ЄС, РФ та США : збірник / Асоціація протидії недобросовісній конкуренції; Адвокатське об'єднання "Arzinger" ; ред.: Н. А. Іваницька, С. В. Шкляр; укл. Т. Алексєнко [та ін.]. - К. : Юстініан, 2014. - 248 с. - 1

9. Кернз, Волтер. Вступ до права європейського Союзу : навчальний посібник / Кернз В. - К. : Т-во "Знання", КОО, 2002. - 381с. - 4
10. Комарова, Т. В. Юрисдикція суду Європейського Союзу [Електронний ресурс] : монографія / Т. В. Комарова. - Х. : Право, 2010. - 360 с.
11. Конституційні акти Європейського Союзу (в редакції Лісабонського договору) / пер.Геннадія Друзенка та Світлани Друзенко, за заг. ред. Геннадія Друзенка. –К.: «К.І.С.», 2010.
12. Право Европейского Союза. Новый этап эволюции: 2009–2017 годы. –Москва: Изд-во«Аксиом», 2009. URL: <http://www.eurocollege.ru/fileserver/books/esi-library5.pdf>
13. Право Європейського Союзу : підручник. / За ред. Р. А. Петрова. –Видання сьоме, змінене і доповнене –Київ : Видавництво «Істина», 2017.
14. Трихліб, Крістіна Олексіївна. Гармонізація законодавства України і законодавства ЄС: наближення загальноправової термінології [Текст] : монографія / К. О. Трихліб. - Х. : Право, 2015. - 224 с.
15. Харитонов, О. І. Порівняльне право Європи. Основи порівняльного правознавства : Європейські традиції [Текст] : посібник / О. І. Харитонов, Є. О. Харитонов. - 2-ге вид., доп. - Х. : Одісей, 2006. - 624 с. - 10
16. Харитонов, О. І. Порівняльне право Європи. Основи порівняльного правознавства : Європейські традиції [Електронний ресурс] : посібник / О. І. Харитонов, Є. О. Харитонов. - 2-ге вид., доп. - Х. : Одісей, 2006. - 624 с

6.2. Методичне забезпечення

- 6.1.1. Ткаченко В. В.Основи права Європейського Союзу: Конспект лекцій. Суми, 2021 рік, 60 ст.
- 6.1.2. Ткаченко В. В.Основи права Європейського Союзу: Методичні рекомендації для виконання практичних занять. Суми, 2021 рік, 30 ст.
- 6.1.3. Ткаченко В. В.Основи права Європейського Союзу: Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи. Суми, 2021 рік, 30 ст.

6.4. Інформаційні ресурси

<http://www.euro.eu.int> -інтернет-ресурс, присвячений валюті євро
<http://www.tacisto.uralinfo.ru/es.html> - інтернет-ресурс, присвячений ЄС
<http://www.ceps.be> - центр європейських політичних досліджень, Брюсель
<http://europa.eu.int> – офіційний ресурс, присвячений Євросоюзу
<http://europa.eu.int/eur-lex/lex> - європейське законодавство
<http://eu-directory.ea-ua.info> - Довідник з євроінтеграції
<http://europa.eu.int> - Веб-портал Європа (Європа)
<http://ukraine-eu.mfa.gov.ua> - Представництво України при Європейському Союзі
<http://www.delukr.ces.eu.int> - Представництво Європейської Комісії в Україні
<http://www.euabc.com> - Інтернет-глосарій термінів ЄС
<http://www.euolib.kiev.ua/ua/> - Віртуальна бібліотека з європейської інтеграції
<http://www.europa.dovidka.com.ua> - Глосарій термінів Європейського Союзу
<http://eu.prostir.ua> – Європейський простір

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	р		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	р		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	р		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	р		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	р		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	р		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	р		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	р		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	р		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	р		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	р		
Література є актуальною	р		

Рецензенти:

Член проектної групи ОП

Міністр юридичного права Волшко Н.В.

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Викладач кафедри

Юридична кафедра

(назва)

(ПІБ)

(підпис)